

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

১/ পৰিচয়

অসমত প্ৰায় ১৯৮০ কি:মি: নাও চলাচল কৰিব পৰা জলপথ আছে যাৰ পৰিবহণৰ উদ্দেশ্যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক নদী হৈছে আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ। ভাৰতবৰ্ষত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত অধিকাংশ দৈৰ্ঘ্যৰ বাবে নাও চলাচল কৰিব পৰা যায়। বাংলাদেশ সীমান্ত আৰু শদিয়াৰ মাজত থকা ৮৯১ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক ভাৰত চৰকাৰে ১৯৮৮ চনত ২ নং ৰাষ্ট্ৰীয় জলপথ হিচাপে ঘোষণা কৰে।

ৰাষ্ট্ৰীয় জলপথসমূহ হৈছে কম খৰচি আৰু পৰিৱেশ অনুকূল পৰিবহণ পদ্ধতি। ৰাষ্ট্ৰীয় জলপথক পৰিপূৰক ধৰণ হিচাপে গঢ়ি তোলাৰ ফলত অতিমাত্ৰা যান-জঁটযুক্ত পথ আৰু ৰেলপথৰ পৰিৱৰ্তে যাতায়তৰ পথৰ এক বিকল্প ব্যৱস্থা সম্ভৱপৰ হ'ব। ইয়াৰ দ্বাৰা অৰ্থনৈতিক বিকাশ, জীৱিকা উৎপাদন আৰু সমৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত বিপুল লাভ নিশ্চিত হ'ব, যাৰ ফলত ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক-সাংস্কৃতিক স্থিতিশীলতা আহিব।

আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ সেৱাৰ মান উন্নত কৰাৰ লগতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত উচ্চমানৰ যাত্ৰী আৰু যান-বাহন ফেৰী সেৱা প্ৰচলিত কৰাৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰে "অসম আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ প্ৰকল্প (AIWTP)" শীৰ্ষক এক প্ৰকল্প গ্ৰহণ কৰিছে। এই লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ বিশ্ব বেংকে অসম চৰকাৰক বিত্তীয় সাহায্য আগবঢ়াইছে। অসম আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ প্ৰকল্প (AIWTP) ৰূপায়ণৰ বাবে পৰিবহণ বিভাগৰ অধীনত অসম চৰকাৰে এখন "অসম আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণ উন্নয়ন সমিতি" (AIWTDS) গঠন কৰিছে যাৰ জৰিয়তে অসমত আই ডব্লিউ টি আধুনিকীকৰণ কৰিব পৰা যায়।

২) প্ৰকল্পৰ প্ৰয়োজনীয়তা

সৰহ সংখ্যক আই ডব্লিউ টি নিৰ্মিত সুবিধাসমূহ ক্ৰমবৰ্দ্ধিত যান-জঁটৰ চাহিদাক পূৰণ কৰিবলৈ পৰ্যাপ্ত নহয় কিয়নো ইয়াত বাৰ্থিং, পাৰ্কিং, ষ্ট'ৰেজ এৰিয়া আৰু অন্যান্য অত্যাৱশ্যকীয় সুবিধা যেনে শৌচাগাৰ, খোৱাপানী, সুৰক্ষা বৈশিষ্ট্য আদি সুবিধাৰ অভাৱ দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই টাৰ্মিনেলসমূহ যাত্ৰী আৰু মালসমূহ জাহাজত উঠিবৰ আৰু নামিবৰ বাবে তীব্ৰ সংযোগী মাত্ৰ এটা পন্টনেৰে নিৰ্মিত।

এইদৰে যাত্ৰীবাহী ফেৰীসমূহৰ উন্নতিসাধন আৰু সহায়ক আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নীতকৰণ জৰুৰীভাৱে প্ৰয়োজনীয়।

৩/ প্ৰকল্পৰ বৈশিষ্ট্য

বৰ্তমানৰ উমানন্দ টাৰ্মিনেল উমানন্দ মন্দিৰৰ গাতে লাগি থকা উমানন্দ দ্বীপত অৱস্থিত। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ মাজত উমানন্দ দ্বীপত অৱস্থিত উমানন্দ দেৱালয় হ'ল এটি শিৱ মন্দিৰ। প্ৰতি বছৰে গুৱাহাটী চহৰৰ লগতে

সমগ্ৰ অসমৰ পৰা হাজাৰ হাজাৰ ভক্তই উৎসৱৰ সময়ত উমানন্দ মন্দিৰ দৰ্শন কৰিবলৈ আহে। গড়ে প্ৰতিদিনে প্ৰায় ৬০০-৭০০ ভক্ত মন্দিৰলৈ যায়, আৰু এই হাৰ উৎসৱৰ সময়ত (প্ৰতি বছৰে ফেব্ৰুৱাৰী মাহত মহাশিৱৰাত্ৰী আৰু জুলাই-আগষ্ট মাহত শাওণ মাহ) প্ৰতিদিনে প্ৰায় ৬০০০ দৰ্শনাৰ্থীলৈ বৃদ্ধি পায়, যাৰ বাবে আই ডব্লিউ টিয়ে অতিৰিক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। উজান বজাৰ ঘাটৰ পৰা ফেৰী সেৱাৰ জৰিয়তেহে উমানন্দ মন্দিৰলৈ যাব পাৰি। বৰ্তমানৰ টাৰ্মিনেলৰ ক্ষমতা আৰু গুণগত মান এই পৰিৱেশ সুচাৰুকৈ চম্ভালিবলৈ উপযুক্ত নহয়।

যাতায়তকাৰীসকলক সেৱা আগবঢ়োৱাৰ নিমিত্তে এই ফেৰী টাৰ্মিনেলটোত সকলো মৌলিক আন্তঃগাঁথনিৰ সুবিধাৰে উন্নয়ন কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে।

টাৰ্মিনেলৰ অৱস্থানত স্থানৰ অভাৱৰ বাবে নদীৰ পাৰত ঢালযুক্ত প্ৰৱেশ আৰু পণ্টুনক সংযোগ কৰা এটা ভাসমান পণ্টুন আৰু ৰেম্প তৈয়াৰ কৰা হয়। লগতে মূলতঃ অপৰ্যাপ্ত মাটি থকা অঞ্চলৰ বাবে পকী ৰেম্প তৈয়াৰ কৰা হয়।

ফেৰী টাৰ্মিনেলৰ বাবে প্ৰস্তাৱিত স্থলপথ আৰু নদীৰ আন্তঃগাঁথনি হ'ল এক শক্তিশালী অৱয়ব আৰু ই যাত্ৰী আৰু বাহনসমূহক ভাসমান অথচ স্থায়ী বৰ্ডিং/ডি-বৰ্ডিং স্থান প্ৰদান কৰাত সহায়ক হ'ব। এই ৰূপাঙ্কণে এই জাহাজসমূহৰ মাজেৰে যাত্ৰা কৰা যাত্ৰীসকলৰ মাজত অধিক নিৰাপত্তাৰ অনুভূতিও নিশ্চিত কৰিব।

প্ৰস্তাৱিত টাৰ্মিনেলৰ কাৰ্য্যকৰী প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণৰ বাবে তলত দিয়া উপাদানসমূহৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে।

ভূমিৰ কাষৰ সুবিধাসমূহ:

ভূমিৰ আন্তঃগাঁথনি

- পথ
- টাৰ্মিনেল ভৱন
- বৈদ্যুতিক, পানীৰ টেংক, নলা-নৰ্দমা ব্যৱস্থাপনা (বায়'ডাইজেষ্টাৰ) আদিৰ বাবে উপযোগীতা।

নদীৰ পাৰৰ সুবিধাসমূহ:

- সমীপলৈ যোৱা ৰেম্প
- ঢালযুক্ত লিংকস্পেন
- পণ্টুন

প্ৰকল্পটোৱে ভূমি পুনৰুদ্ধাৰৰ কাম হাতত ল'ব যি এক স্পৰ্শকাতৰ পৰিৱেশ যেনে ডলফিন আৰু অন্যান্য জলজ প্ৰজাতিৰ বাসস্থান ওপৰত অৱস্থিত।

ইয়াৰ উপৰিও প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপ যেনে, প্ৰয়োজনীয় পাইলিং ইত্যাদিয়ে এই বাসস্থানত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

সামাজিক প্ৰভাৱ ৪ সংখ্যক বিক্ৰেতাৰ মাজতে সীমাবদ্ধ গतिकে প্ৰকল্পটোক শ্ৰেণী হিচাপে গণ্য কৰা হয় প্ৰকল্পটোৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা ই এছ এম এফ আৰু আৰ পি এফৰ নথিপত্ৰৰ ভিত্তিত ই এছ আই এৰ প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰা হয়।

৪/ অংশীদাৰসকলৰ পৰামৰ্শ

প্ৰস্তাৱিত টাৰ্মিনেল স্থানসমূহৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ মতামত আৰু পৰামৰ্শ লাভ কৰিবলৈ মূল অংশীদাৰসকলৰ সৈতে ফ'কাচ গ্ৰুপ আলোচনা (এফজিডি) আৰু অংশীদাৰসকলৰ পৰামৰ্শভিত্তিক এখন আলোচনা আয়োজন কৰা হৈছিল। দৈনিক যাতায়ত, পৰ্যটক, ওচৰৰ দোকানী/ বিক্ৰেতা, ফেৰী পৰিচালক, ইউনিয়ন/ মন্দিৰ সমিতিৰ সদস্য, চৰকাৰী বিষয়াক উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিতভাৱে আলোচনাৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰা হৈছিল। দলৰ সদস্যসকলক যথেষ্ট প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছিল যাতে সকলো অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে আলোচনাৰ সৈতে আৰামদায়কভাৱে নিয়োজিত হৈছেনে নাই তাক নিশ্চিত কৰিব পাৰি আৰু তেওঁলোকৰ মতামত লিখি থ'ব পাৰে। ওপৰলৈ যোৱা পথ বহল কৰা, যাত্ৰীসকলৰ সুৰক্ষা আৰু নিৰাপত্তা, পৃথক প্ৰৱেশ আৰু প্ৰস্থান, ফেৰীৰ উপলব্ধতা আৰু সময়ৰ সঠিক প্ৰদৰ্শন আৰু ঘোষণা, উন্নত অনাময় ব্যৱস্থা, বিশেষভাৱে সক্ষম আৰু বৃদ্ধ যাত্ৰীৰ বাবে সুবিধা, চিকিৎসা/প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ সুবিধা ইত্যাদি আছিল অংশীদাৰসকলৰ পৰামৰ্শৰ পৰা লাভ কৰা প্ৰধান তথ্য।

৫/ ভিত্তি পৰিৱেশ আৰু সামাজিক অধ্যয়ন:

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্প স্থানৰ বৰ্তমানৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক পৰিৱেশ বুজিবলৈ প্ৰাথমিক আৰু গৌণ উৎসৰ জৰিয়তে প্ৰাসংগিক পৰিৱেশ আৰু সামাজিক পৰিমাণসমূহৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। অধ্যয়ন কৰা অঞ্চলটোৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক পৰিৱেশৰ বৰ্ণনাৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হ'ল-

- প্ৰকল্পৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু অঞ্চলটোৰ পৰিৱেশগত আৰু সামাজিক বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজিবলৈ।
- বৰ্তমানৰ পৰিৱেশৰ মানদণ্ডৰ মূল্যায়ন কৰা, লগতে ভৱিষ্যতৰ উন্নয়নৰ পৰিৱেশগত প্ৰভাৱক মূল্যায়ন কৰা।
- পৰিৱেশৰ ফালৰ পৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰক বা ভৌগোলিক অঞ্চল চিনাক্ত কৰা যিয়ে ভৱিষ্যতে কোনো ধৰণৰ উন্নয়নত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

•প্ৰস্তাৱিত স্থানৰ আৰ্থ-সামাজিক আৰু আৰ্থ-সাংস্কৃতিক দিশ।

•ভূমি আৰু অন্যান্য সম্পত্তিৰ ওপৰত প্ৰভাৱ, স্বাস্থ্যজনিত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰা শ্ৰমিকৰ সম্ভাৱ্য প্ৰবাহ, স্থানীয় জনগোষ্ঠীৰ সৈতে সংঘাত, লিংগভিত্তিক হিংসা, জীৱিকাৰ প্ৰভাৱ ইত্যাদি।

তথ্য সংগ্ৰহ কৰা মূল প্ৰাচলসমূহ হ'ল:

•ভৌতিক-ৰাসায়নিক দিশ (বতৰ বিজ্ঞানৰ তথ্য, পৰিৱেশৰ বায়ুৰ গুণাগুণ, পৰিৱেশৰ শব্দৰ গুণাগুণ, পৃষ্ঠৰ পানীৰ গুণাগুণ, ভূগৰ্ভস্থ পানীৰ গুণাগুণ, মাটিৰ গুণাগুণ);

•জৈৱিক দিশ (জল পৰিৱেশ বিজ্ঞান);

•কামৰীয়া অঞ্চলৰ আৰ্থ-সামাজিক আৰু আৰ্থ-সাংস্কৃতিক দিশ।

৬) প্ৰত্যাশিত প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশমনৰ ব্যৱস্থা:

অধ্যয়ন কৰা অঞ্চলটোৰ সামগ্ৰিক পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মৌলিকতাক কিছুমান পৰিৱৰ্তন হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে। বৰ্তমানৰ পৰিৱেশৰ ভিত্তি ৰেখাৰ তথ্যই প্ৰস্তাৱিত কাৰ্যকলাপৰ অনুপস্থিতিত প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ স্থিতাবস্থা প্ৰদান কৰে আৰু প্ৰস্তাৱিত কাৰ্যকলাপৰ সৈতে ই অধিক সম্ভাৱনাপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনৰ ভৱিষ্যদ্বাণীৰ এক পদ্ধতি প্ৰদান কৰে। বৰ্তমানৰ অধ্যয়নত অঞ্চলটোৰ ভিত্তি ৰেখাৰ পৰিৱেশৰ অৱস্থা বুজিবলৈ ভূমি, পানী, বায়ু, শব্দ, উদ্ভিদ, প্ৰাণী আৰু আৰ্থ-সামাজিক অধ্যয়নৰ মূল্যায়ন কৰা হৈছিল আৰু প্ৰস্তাৱিত কাৰ্যকলাপ আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে ইয়াৰ পৰিৱৰ্তন কেনেকুৱা হ'ব সেই বিষয়ে অনুমান কৰা হৈছিল। পৰিৱৰ্তনৰ পৰিমাণৰ আগজাননী দি প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱক আতৰ কৰিবৰ বাবে বিকল্পৰ মাত্ৰা আৰু উপযুক্ত ব্যৱস্থাপনাৰ কৌশল বিশ্লেষণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টাও কৰা হৈছিল। এই অনুশীলনে বিভিন্ন পৰিচালনা পৰিকল্পনা প্ৰণয়নৰ বাবে এক সুস্থ ভিত্তি প্ৰদান কৰিছে, যিবোৰ প্ৰকল্পটোৰ ই এছ এম পি নথিপত্ৰত উপস্থাপন কৰা হৈছে।

৭) পৰিৱেশ নিৰীক্ষণ কাৰ্যসূচী:

প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পটোৰ সামগ্ৰিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন কৰা হৈছিল আৰু বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱৰ ভয়াৱহতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি নিৰীক্ষণ পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। ই এছ আই এৰ অধ্যয়নৰ সময়ত দেখা গৈছে যে পৰিৱেশৰ বায়ুৰ গুণাগুণ আৰু শব্দ আৰু পানীৰ গুণাগুণ প্ৰাক্তীয়ভাৱে প্ৰভাৱিত হ'ব যদিও ই সাময়িক। এই পৰিমাণসমূহৰ ওপৰত নিৰ্মাণ কাৰ্যকলাপৰ কু প্ৰভাৱ হ্ৰাস কৰাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিব লগীয়া প্ৰতিৰোধমূলক/ নিৰাময়মূলক ব্যৱস্থাসমূহৰ বিষয়ে বিভিন্ন পৰিকল্পনাৰ অধীনত পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে। বিভিন্ন শিৰোনামৰ অধীনত বায়ু, শব্দ আৰু পানী সম্পৰ্কীয় কাৰকসমূহৰ নিৰীক্ষণৰ বাবে এক সামগ্ৰিক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ ৰূপায়ণৰ বাবে উপযুক্ত আৰ্থিক ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

৮) বিপদৰ মূল্যায়ন আৰু জৰুৰীকালীন প্ৰস্তুতিৰ পৰিকল্পনা:

প্ৰশমনৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদান হ'ল জৰুৰীকালীন পৰিকল্পনা, অৰ্থাৎ দুৰ্ঘটনা সম্ভৱ বুলি স্বীকাৰ কৰা, এনে দুৰ্ঘটনাৰ পৰিণতিৰ মূল্যায়ন কৰা আৰু জৰুৰীকালীন অৱস্থাত স্থানীয় আৰু অফছাইট উভয়তে কাৰ্যকৰী কৰিবলগীয়া হোৱা জৰুৰীকালীন পদ্ধতিসমূহৰ সিদ্ধান্ত লোৱা।

১. সম্পত্তি বা পৰিৱেশৰ ক্ষতি ৰোধ বা কম কৰা।

২. স্থানত থকা ব্যক্তিজনক সহায় কৰি তেওঁক সকাহ প্ৰদান কৰা।

৩. আক্ৰান্ত অঞ্চলটোক যিমান পাৰি সোনকালে পুনৰুদ্ধাৰ কৰা।

৪. জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ মূল্যায়ন আৰু বেছি শক্তিশালী কৰিবলৈ ঘটনাৰ পৰ্যালোচনা কৰা।

৯/ পৰিৱেশগত আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা

প্ৰশমন এৰাই চলাৰ বাবে স্থান-বিশেষে এক পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা (ই এছ এম পি) প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। প্ৰকল্পটোৰ নিৰ্মাণ আৰু কাৰ্যকৰী পৰ্যায়ৰ সময়ত বিভিন্ন পৰিৱেশ আৰু সামাজিক উপাদানসমূহৰ ওপৰত ই এছ আই এ অধ্যয়নৰ সময়ত কল্পনা কৰা বিৰূপ প্ৰভাৱসমূহক পৰীক্ষা কৰাৰো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

প্ৰকল্পটোৰ নিৰ্মাণ আৰু পৰিচালনাৰ সময়ত পৰিৱেশ আৰু সামাজিক সুৰক্ষাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ, ৰূপায়ণ আৰু নিৰীক্ষণৰ বাবে পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা পৰিকল্পনা হৈছে প্ৰকল্পটো পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বহনক্ষমভাৱে ৰূপায়ণ কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা এটা স্থান-বিশেষ পৰিকল্পনা য'ত পৰামৰ্শদাতাকে ধৰি সকলো ঠিকাদাৰ আৰু যদিহে আছে উপ-ঠিকাদাৰে ইয়াৰ পৰা উদ্ভৱ হ'ব পৰা সম্ভাৱ্য পৰিৱেশ আৰু সামাজিক বিপদসমূহ বুজি লৈ প্ৰকল্পটো আগবঢ়াই আৰু সেই বিপদসমূহ কম কৰিবলৈ উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। ই এছ এম পিয়ে এইটোও নিশ্চিত কৰে যে প্ৰকল্পৰ ৰূপায়ণ পৰিকল্পিত ডিজাইন অনুসৰি হয় আৰু প্ৰকল্পৰ জীৱনচক্ৰৰ সময়ত বিৰূপ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ হ্রাস কৰিবলৈ উপযুক্ত প্ৰশমন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে।

উমানন্দ টাৰ্মিনেলৰ বাবে পৰিৱেশগত বাজেট নিৰ্মাণ পৰ্যায়ত প্ৰায় ৬০.৪৬ লাখ আৰু কাৰ্যক্ষম কৰিবৰ বাবে প্ৰায় ৫৪.৮৬ লাখ বুলি অনুধাৱন কৰা হৈছে। আনহাতে উপ-প্ৰকল্পটোৰ অধীনত সামাজিক ব্যৱস্থাপনাৰ বাবে বিভিন্ন কাৰ্যকলাপৰ বাবে আনুমানিক খৰচ হ'ল ৪৫ লাখ টকা।

10. ই.এছ.এম.পি. ৰূপায়ণ

প্ৰয়োজনীয় জনশক্তিৰ সৈতে প্ৰকল্প স্থানত পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা কোষ (ই.এছ.এম.চি.) স্থাপন কৰাৰ বাবে প্ৰকল্প কৰ্তৃপক্ষক পৰামৰ্শ দিয়া হয়। পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা কোষৰ কাম হ'ব বিভিন্ন পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক কাৰ্যকলাপৰ সমন্বয় আৰু সম্পাদন কৰা।

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ আৰু ইতিবাচক প্ৰভাৱ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰশমন ব্যৱস্থাৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱৰ মান নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবৰ বাবে পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক বৰ্ধন ব্যৱস্থাৰ ৰূপায়ণ মূল্যায়ন কৰা।

ইএছএমচিয়ে প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্প আৰু পৰিচিত সমস্যাৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক দিশবোৰ নিবিড়ভাৱে নিৰীক্ষণ কৰিব আৰু সেই অনুসৰি ইয়াক হ্ৰাস কৰিবলৈ কিছুমান ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ দিব। ইয়াৰ উপৰিও, ই পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সকলো আইনী প্ৰয়োজনীয়তা ও গ্ৰহণ কৰিব।

পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা কোষৰ (ইএছএমচি) মুখ্য কাম হ'ব নিৰ্দিষ্ট অধ্যয়নবোৰৰ সৈতে সমন্বয় কৰা:

- পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰশমনমূলক ব্যৱস্থাৰ ৰূপায়ণ নিৰীক্ষণ কৰিব
- পৰিৱেশ আৰু সামাজিক অডিটৰ অংশ হিচাপে উল্লেখ কৰা কাৰ্যকলাপবোৰৰ সৈতে সমন্বয় ৰক্ষা কৰিব।
- পৰিৱেশ নিৰীক্ষণ কাৰ্যসূচীৰ সৈতে সমন্বয় ৰক্ষা কৰিব।
- অতিৰিক্ত ব্যৱস্থা/অধ্যয়নৰ পৰামৰ্শ দিব, যদি থাকে।

এআইডব্লিউটিডিএছে ইএছএমপি ৰূপায়ণৰ বাহ্যিক আৰু স্বতন্ত্ৰ নিৰীক্ষণৰ বাবে এটা স্বতন্ত্ৰ পৰামৰ্শদাতা প্ৰতিষ্ঠানক নিযুক্ত কৰিব। বাহ্যিক নিৰীক্ষণৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ব ই এণ্ড চি কনষ্ট্ৰাকচন চুপাৰভাইজাৰ, আৰু ঠিকাদাৰসহ সকলো গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰতিষ্ঠানে ইএছএমপি ৰূপায়ণৰ বাবে তেওঁলোকৰ নিৰ্ধাৰিত ভূমিকা কাৰ্যকৰী আৰু পৰ্যাপ্তভাৱে পালন কৰি থকা টো নিশ্চিত কৰা আৰু সকলো ইএছএমপি প্ৰয়োজনীয়তা সময়মতে আৰু কাৰ্যকৰী ভাৱে ৰূপায়ণ কৰা। সমগ্ৰ প্ৰকল্প চলি থকাৰ সময়চোৱাত নিৰীক্ষণ চলি থাকিব আৰু পৰিৱেশ আৰু সামাজিক প্ৰভাৱবোৰ ভৱিষ্যতবাণী কৰা স্তৰৰ ভিতৰতেই যাতে থাকে সেইটো নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু নিৰ্ধাৰিত পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰদৰ্শনৰ লক্ষ্য প্ৰাপ্ত কৰা টো নিশ্চিত কৰিবলৈ কাৰ্যকৰী কৰিব লাগিব।

এইটো সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি যে উমানন্দত প্ৰস্তাৱিত হস্তক্ষেপৰ বাবে ই কিছুমান পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ পেলোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। অৱশ্যে এই প্ৰভাৱবোৰ সঠিক নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰতিবেদন প্ৰণালীৰ সৈতে উপযুক্ত প্ৰশমন ব্যৱস্থা ৰূপায়ণ কৰি যথেষ্ট পৰিমাণে উন্নত কৰিব পাৰি। টি.এছ.এছ.চি.-ৰ তত্ত্বাৱধান আৰু ঠিকাদাৰৰ সমৰ্থনৰ দ্বাৰা স্থান-নিৰ্দিষ্ট ই.এছ.এম.পি. কাৰ্যকৰী কৰি টাৰ্মিনেলৰ নিৰ্মাণ আৰু পৰিচালনাৰ সময়ত এই প্ৰত্যাশিত প্ৰভাৱবোৰ হ্ৰাস কৰিব পাৰি। লগতে, স্বতন্ত্ৰ তৃতীয় পক্ষ নিৰীক্ষণ

(টিপিএম) পৰামৰ্শদাতাই তিনিমহীয়া স্থান পৰিদৰ্শন কৰিব আৰু ই.এছ.এম.পি.-ৰ অনুপালন নিশ্চিত
কৰিব।